

Inhoud

Inleiding • 9

Proloog • De betekenis van de wetenschappelijke biografie • Een Nederlandse revival? • En daarom: een biografie van Van 't Hoff

Wanderjahre 1852-1877

1

Vanuit een ambachtsheerlijke hoeve • 23

Schouten en schepenen • Rotterdamse jeugdijaren • De Rotterdamse hbs
• Een technoloog uit Delft • Nieuwe inspiratiebronnen: Comte en Byron

2

Hollands proza, Duitse poëzie • 47

De sleutelstad • Een Leids romanticus • Naar de grootmeester van de chemie
• Utrecht-Parijs-Utrecht

3

Moleculen in drie dimensies • 69

Over chemische structuren en theorieën • Wislicenus en het melkzuur
• De aanloop naar het *Voorstel* • De inhoud van het *Voorstel* • Een heel gewoon
proefschrift

4

Triomferen op pegasus • 92

Een verrassing uit Frankrijk • De eerste reacties • Het probleem van het appel-
zuur • *La chimie dans l'espace* • De strijd met Berthelot om het styreen
• Twee positieve reacties • Persoonlijke ontwikkelingen • De aanval van Kolbe

Amsterdam 1877-1895

5

Verbeeldingskracht in Amsterdam • 119

Eindelijk: een Amsterdamse universiteit • Eindelijk: een lectoraat • De nuttigheid
der chymie en pharmacie • Een nieuw laboratorium? • Alsnog hoogleraar
• De oratie • Verbeeldingskracht in de wetenschap • Nóg een verbintenis

6

Op weg naar een nieuwe chemie • 145

Scheikunde in Amsterdam • De strijd tegen Morpheus • De Ansichten • De wet
van Guldberg en Waage • Van 't Hoff en de Akademie van Wetenschappen: een
moeizame relatie

7
Op zoek naar evenwicht • 165
Stilte voor de storm • Thermochemie vs. thermodynamica • Van 't Hoff's innovaties • De affiniteit • Reacties op de *Études* • De leerjaren van Svante Arrhenius • Elektrolyse en (opnieuw) dissociatie

8
Oplossen en uiteenvallen • 192
Osmotische druk • De analogie tussen oplossingen en gassen • De Zweedse connectie • Het driemanschap krijgt vorm • Dissociatie!

9
Niet naar Leipzig • 215
Internationale wetenschap • Leipzig komt vrij • Een niet erg aantrekkelijke positie? • Intussen in Nederland... • Een onverwachte wending

10
Thuis in Amsterdam • 233
Terug uit Leipzig • Het nieuwe laboratorium • Een jaar van grote tegenstellingen • De onderzoeksschool van Van 't Hoff

11
Een eigen tijdschrift • 251
De lijn Amsterdam-Leipzig • Een succesverhaal • Het einde van een vriendschap

12
Op de grens van fysica en chemie • 262
Een nieuw werelddeel • Het ontstaan van de fysische chemie

13
Het wilde leger der Ioniërs • 273
De verdunningswet van Ostwald • Reacties uit Duitsland • De bijeenkomst van de British Association van 1890 in Leeds • De osmotische theorie betwist • Geen straatvechter

14
Naar Berlijn • 299
Berlijn meldt zich • Op de bres voor Van 't Hoff • Een nieuwe kans • Intussen in het zuiden van Duitsland en Zwitserland • De kogel gaat door de kerk • Naschrift

Berlijn 1895-1911

15
Berlijn en de Akademie • 335
Thuis in Duitsland • De Pruisische Akademie • De strijd om de instituten

16
Dementia salis • 351
Een nieuwe start • De Stassfurter kali-industrie • Het Berlijnse zoutonderzoek • Het belang van Van 't Hoff's zoutonderzoek • Van 't Hoff's steunpilaren

17

The greatest living physical chemist • 375
Voor het eerst naar Amerika • Chicago en Boston

18

Een brief uit Stockholm • 389
Arrhenius praat zijn mond voorbij • Achter de schermen van het Nobelcomité
• De plechtigheden in Stockholm • Arrhenius en het Nobelinstituut voor Chemie
• Een bezoek aan de Keizer

19

Het kompas verloren • 405
Een enorm verlies • Ereambten en een lastige kwestie • Een pijnlijke affaire: het
Deutsches Museum

20

Opleving en neergang • 419
De poëzie hervonden • Een langzame neergang • Van 't Hoff's dochters
• Een onfortuinlijke schoonzoon • Van 't Hoff's zonen

21

Bescheiden, beminnelijk en blijmoedig • 441
En toch maar weer door • De laatste maanden • Een groot chemicus

Epiloog • 454

De balans van een leven • Van 't Hoff's wortels • Van 't Hoff's ambities • Van 't Hoff's
persoonlijkheid

Afkortingen • 470

Noten • 471

Bibliografie • 595

Illustratieverantwoording • 634

Lidmaatschappen, eredoctoraten, onderscheidingen • 635

Chronologie • 637

Woord van dank • 640

Register • 642